

*Sisä-Savon
lähikulttuurin
kehittämishanke*

KÄSKYNKKÄÄ

RAUTALAMMIN KULTTUURIKYSELY 2016

PIRKKO ANNALA

KÄSKYNKKÄÄ- SISÄ-SAVON LÄHIKULTTUURIN KEHITTÄMISHANKE

Rautalammin kulttuurikysely 2016

SISÄLLYS

Kyselyn toteuttaminen.....	3
Kulttuurin kuluttaminen aikuisilla.....	4
Lasten ja nuorten kulttuurin kuluttaminen.....	5
Vuoden kiinnostavin kulttuurikokemus.....	6
Tyytyväisyys kuntien kulttuuritarjontaan.....	7
Kulttuuritarjonnan puutteet.....	9
Kulttuuritiedottaminen vaatii monen välineen käyttöä.....	10
Kimppakyytejä ja tilausajoja kulkuongelman ratkaisuksi.....	12
Aikuisten tyytyväisyys kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksiin	13
Lapset ja nuoret kulttuurin harrastajina.....	14
Puutteita kulttuuritiloissa.....	17
Hyödyntämättömiä voimavaroja Sisä-Savon kulttuurielämässä.....	18
Kulttuurin kehittämisen lähivuosien haasteet.....	19
Kulttuuritoimien, yhdistysten ja kulttuurin tekijöiden yhteistyön tavoitteet vuonna 2020..	20
Kulttuurin merkitys vastaajille.....	21

Kyselyn toteuttaminen

Sisä-Savon kulttuurikysely toteutettiin keväällä Rautalammilla, Suonenjoella, Tervossa ja Vessannolla kuntalaisille, vapaa-ajan asukkaille, paikkakunnalla opiskeleville ja työssäkäyville. Kyselyssä kartoitettiin mielipiteitä alueen kulttuurista.

Kyselyaineisto kerättiin aikana paperikyselynä kirjastoissa, kunnanvirastoissa, kulttuuritapahtumissa sekä sähköisenä webropol-kyselynä kuntien sivuilla.

Aikuisille teetettiin oma kysely ja 3-9 –luokkalaisille oma kysely. Kyselyt olivat osittain yhtenevät, mutta joitakin erojakin oli. Koululaisista kysyttiin esimerkiksi toiveita koulujen kerhotoiminnan sisällöiksi, kun taas aikuisilta tiedusteltiin alueen kulttuurin kehittämisen suuntaviivoja. Aikuisille suunnattuun kyselyyn vastasi kaikkiaan 308 sisäsavolaista. Kouluissa teetettyyn kulttuurikyselyyn vastasi 539 iältään 9-16 –vuotiasta sisäsavolaista. Kaikkiaan kyselyyn vastasi 847 henkilöä.

Rautalammilta kyselyyn vastasi 124 aikuista. Aikuisten kyselyyn vastaajat olivat hyvin suurelta osin aktiivisia kulttuurin kuluttajia, joille kulttuurilla on tärkeä merkitys.

Koululaiskyselyyn vastasi 123 Rautalammin yhtenäiskoulun 9-15 –vuotiasta oppilasta. Koululaiskysely kertoo paremmin koko ikäluokan kulttuurin kuluttamisen ja harrastamisen tavoista ja tottumuksista.

Aikuisvastaajista 3/4 oli naisia ja 1/4 miehiä. Vakituksia asukkaita aikuisille suunnattuun kyselyyn vastaajista oli 71 %, opiskelijoita 25 %, vapaa-ajan asukkaita 3 % ja 1 % paikkakunnalla töissä käyviä. Korkeakoulututkinto oli 30 %:lla, ammatillinen tutkinto 21 %:lla, ylioppilastutkinto 11 %:lla ja peruskoulututkinto 38 %:lla vastaajista. Rautalampilaisista aikuisvastaajista 58 % katsoi olevansa kulttuurin kuluttajana lähinnä yleisöä, 20 % harrasti tai opiskeli kulttuurialaa, 19 % kuului eri yhdistykseen ja 3 % oli taiteen ja kulttuurin ammattilaisia.

Kulttuurin kuluttaminen aikuisilla

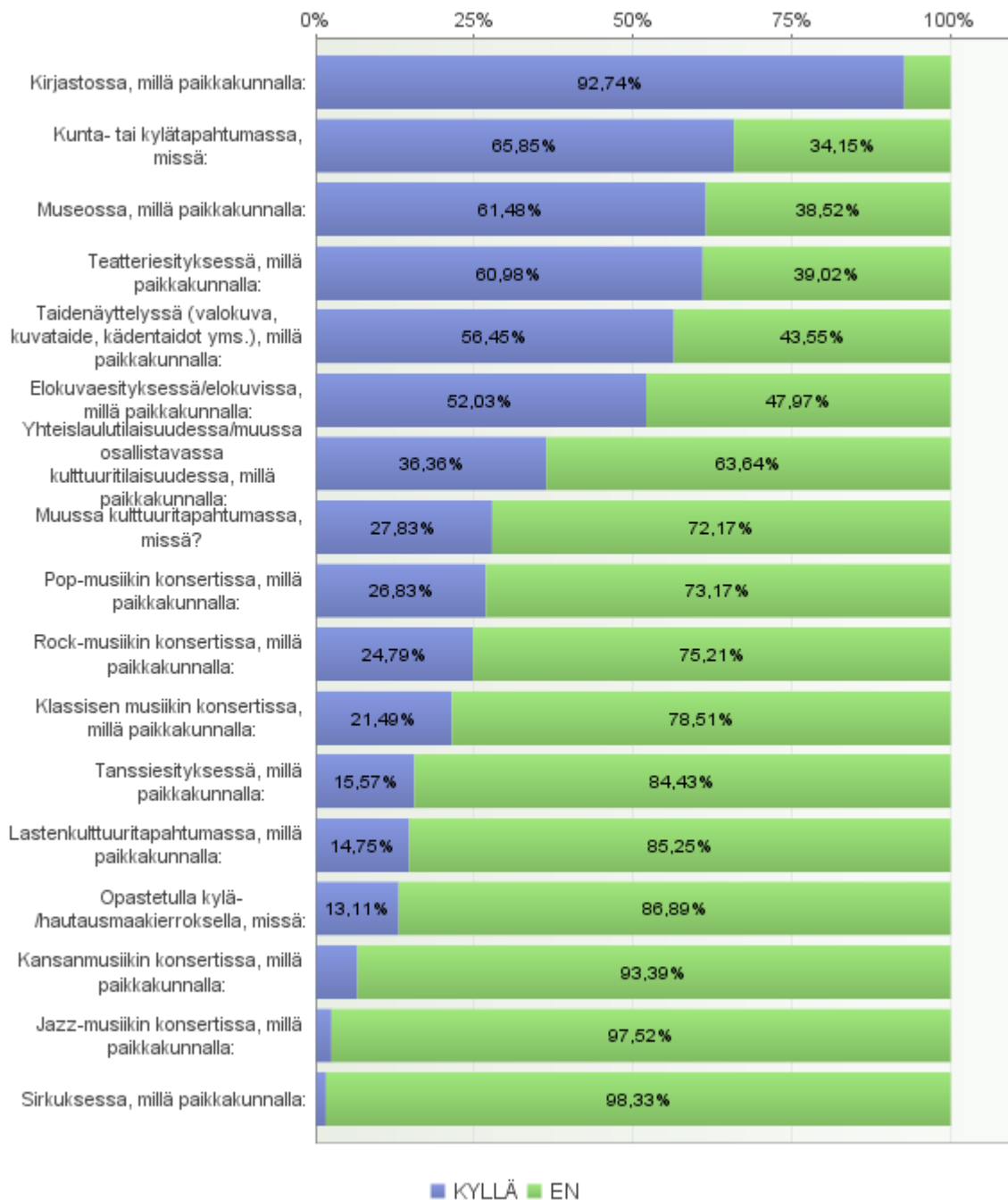
Sekä aikuisilta että kouluikäisiltä kulttuurikyselyn vastaajilta tiedusteltiin vuoden aikana tapahtuneita käyntejä kulttuuri-, taide- ja muussa tapahtumissa. Käyntien määrää ei kysytty. Aikuiset vastaajat osoittautuivat erittäin aktiivisiksi kulttuurin käyttäjiksi. Kulttuuria harrastavat henkilöt liikkuvat paljon ja kulttuuritilaisuuksissa käydään paljon myös oman kunnan rajojen ulkopuolella – niin muissa lähikunnissa kuin kauempanakin.

Kysytyt kulttuuriaktiviteetit jakoutuivat kolmeen suosituimmuusryhmään. Lähes kaikki aikuiset vastaajat (93 %) olivat käyneet vuoden aikana kirjastossa. Erittäin suosittuja aikuisikäisten rautalampilaisten kulttuurirentoja ovat myös kunta- ja kylätapahtumat, museossa käyminen ja teatteriesityksissä käyminen (61–66 % vastanneista). Ammatillisen museon olemassaolo Rautalammilla näkyi kyselyssä selvästi ja museossa käyminen on paljon muita Sisä-Savon kuntia suosittumpaa, joissa museoissa oli käynyt korkeintaan 29 % vastanneista. Kolmas suosituimmuusryhmä oli taidenäyttelyissä ja elokuvissa käyminen (52–57 % vastanneista). Yhteislaulutilaisuuksissa oli käynyt 36 % vastan-

neista, muissa kulttuuritapahtumissa 28 % ja pop- ja rock-konserteissa 25–27 % vastanneista. Klassisen musiikin konserteissa oli käynyt 22 % vastanneista ja tanssiesityksissä 16 % vastanneista. Lastenkulttuuritapahtumaan oli osallistunut 15 % ja opastettuun kylä- tai hautausmaakerrokseen 13 % vastanneista. Kansanmusiikista, jazzista ja sirkuksesta oli edellisvuonna nauttinut vain hyvin harva.

Kuvio 1. Vastaajien kulttuuriaktiiviteetit kyselyä edeltäneen vuoden aikana keväällä 2016 (sininen palkki kertoo kävijöiden määrän).

Vastaajien määrä: 124

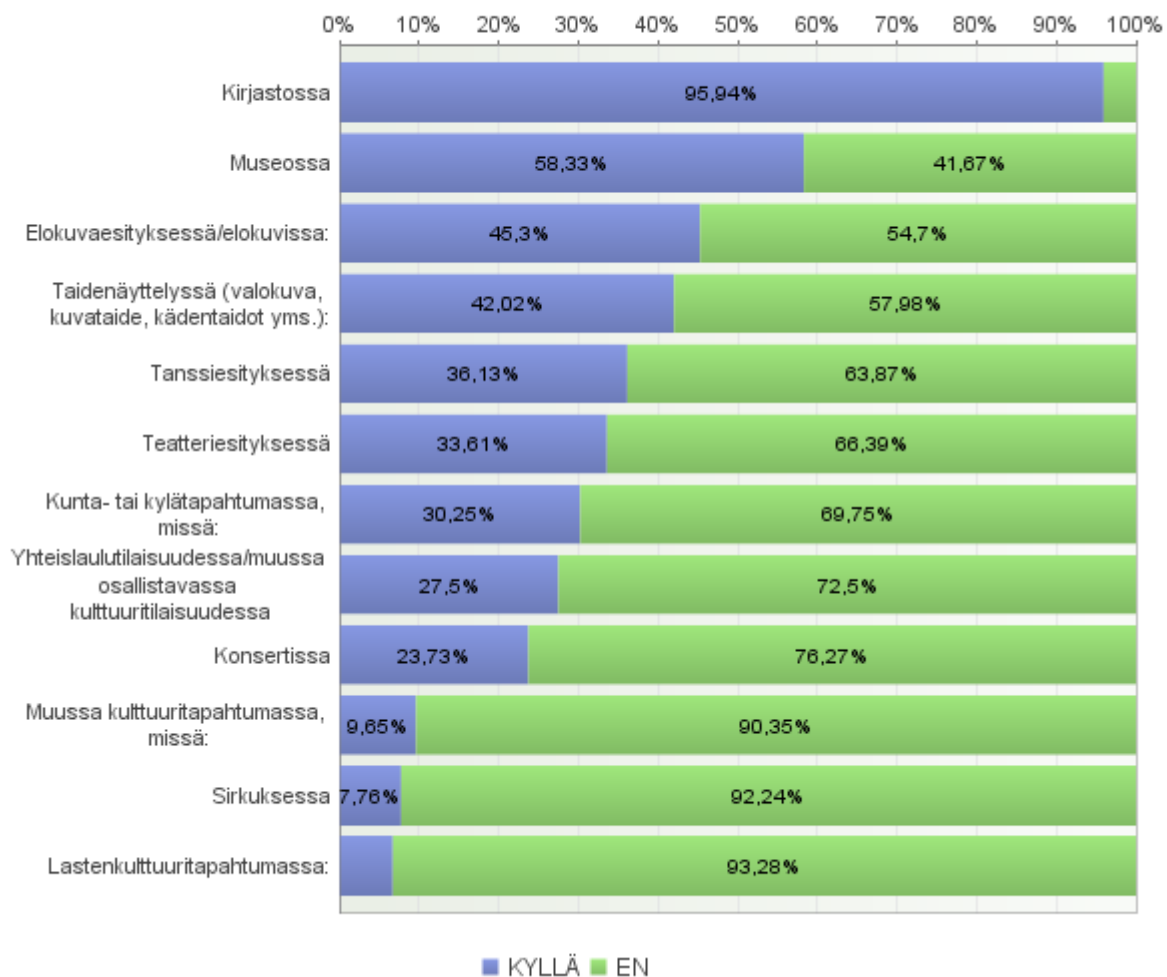

Lasten ja nuorten kulttuurin kuluttaminen

Koululaisillakin edellisvuoden suosituin kulttuuriin liittyvä käyntipaikka Rautalammilla oli kirjasto (96 % vastaajista). Toiseksi eniten oli käyty museossa, jossa oli käynyt 59 % vastanneista. Elokuviissa ja taidenäyttelyissä oli käynyt 42–45 % Rautalammin yhtenäiskoulun vastaajista. Tanssia ja teatteria oli päässyt seuraamaan kolmannes koululaisvastaajista. Kunta- tai kylätapahtumiin oli osallistunut 30 % vastaajista. Yhtenäislaulutilaisuuksiin tai muuhun osallistavaan kulttuuritilaisuuteen oli osallistunut 28 % vastaajista ja konsertteihin 24 %.

Kuvio 2. Vastaajien kulttuuriaktiiviteetit kyselyä edeltäneen vuoden aikana keväällä 2016 (sininen palkki kertoo kävijöiden määrän).

Vastaajien määrä: 123

Koulun keskeisyys lasten ja nuorten kulttuurielämysten tarjoajana näkyy vastauksissa selvästi. Esimerkiksi kirjastossa ja museossa käydään Rautalammilla automaattisesti jo osana opetusta. Myös taidenäyttelyihin kirjastossa ja museossa tutustutaan usein jo osana koulua. Rautalammilla asuvat koululaiset – joilla on käytettävissään ympäri vuoden auki oleva ammatillinen museo – olivat käyneet museossa selvästi muita sisäsvolaiskoululaisia enemmän.

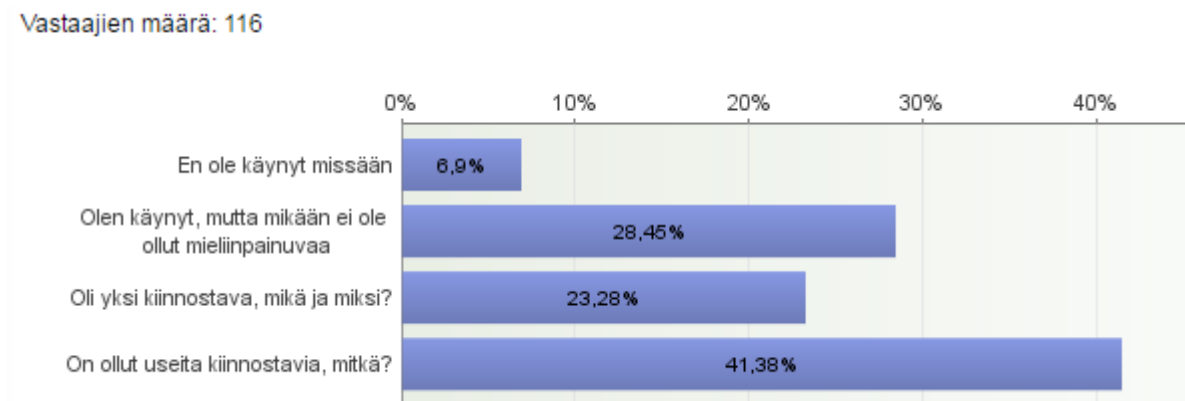
Edellisvuoden käyntejä koskevassa kysymyksessä ei täsmennetty, koskiko kysymys sekä koulussa että sen ulkopuolella koettua, joten osa vastaajista on saattanut vastata vain liittyen vapaa-ajan kulttuurikokemuksiin. Tähän viittaa ennen muuta se, että koululaiskyselyn vastaajista peräti 37 % kertoi, ettei ollut käynyt edellisvuonna missään kulttuuritapahtumassa ja se, että vain noin neljännes ilmoitti käyneensä edellisvuonna konsertissa, vaikka jo pitkään kaikki kunnan koululaiset ovat päässeet vuosittain konserttiin Konserttikeskuksen tuottaman ja kuntien kulttuuritoimen mahdollistaman ”Konsertti joka kouluun” –kiertueen myötä.

Vähiten rautalampilaiskoululaiset olivat käyneet sirkuksessa tai osallistuneet lastenkulttuuri-tapahtumiin, joihin molempiin oli osallistunut vain alle 10 % vastanneista.

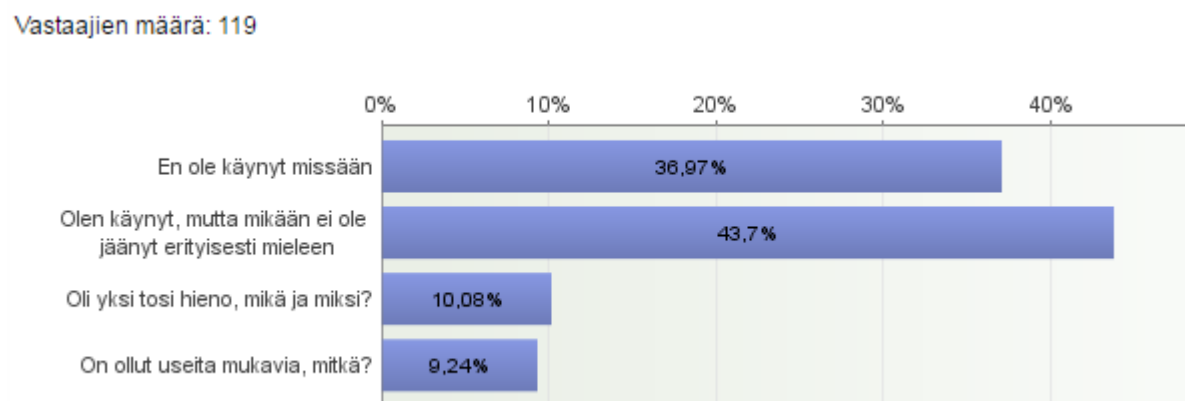
Vuoden kiinnostavin kulttuurikokemus

Aikuisista vastaajista 7 % (8) ei ollut käynyt 12 kuukauden aikana missään kulttuuritilaisuudessa. Kriittisin neljännes (33) rautalampilaisvastaajista oli sitä mieltä, ettei Sisä-Savossa ollut vuoden aikana tapahtunut yhtäkään mieliinpainuvaa kulttuuritapausta kulttuurin alalla. Toisaalta 64 % (75) oli kokenut yhden tai useampia merkittäviä kulttuuri tapauksia vuoden mittaan.

Kuvio 3. Mikä on ollut aikuisvastaajien kiinnostavin kulttuurikokemus Sisä-Savossa viimeisen 12 kuukauden aikana?

Kuvio 4. Mikä on ollut koululaisvastaajien kiinnostavin kulttuurikokemus Sisä-Savossa viimeisen 12 kuukauden aikana?

Koululaisten näkemys kulttuuritapahtumien kiinnostavuudesta on aikuisiin nähden melko erilainen. Koululaiskyselyn vastaajista 37 % (44) kertoi, ettei ollut käynyt edellisvuonna missään kulttuuritapahtumassa. Ajatuksia herättävää on myös se, että peräti 44 % (52) kertoi, että kulttuurikokemuksia oli ollut, mutta mikään ei ollut jäänyt erityisesti mieleen. Yksi tai useampia mieliin painuneita kulttuurikokemuksia oli kokenut mielestään vain alle joka viides (19 % eli 23) vastaajista.

Yhdessä kiinnostavassa kulttuuritapahtumassa käyneistä useimmiten mieleen olivat jääneet Pestuumarkkinat ja Törmälässä järjestetty Taiteiden yö.

Pestuumarkkinat ihmispaljouden ja hyvän tunnelman vuoksi. Rautalammin kylä herää aivan uudella tavalla eloon aina kyseisten markkinoitten aikaan.

Taiteiden yö Törmälässä; monipuolinen, laadukas, hyvä.

Muina mieliin painuneimpina elämyksinä mainittiin usein konsertit, joista nimeltä mainittiin joulun kirkkokonsertit, Runon ja Laulun Rautalampi-tapahtumaan liittynyt Tomi Metsäkedon ja Jouni Someron konsertti, Risto Tahvanaisen 70-vuotiskonsertti Wartetteineen, Rajallisen joulukonsertti Törmälässä ja kansalaisopiston kevätkonsertti. Teattereista mainittiin Satulateatterin Kadonnut Odyseus ja sykähdyttävistä elokuvista Järven tarina. Muina elämyksinä mainittiin Rautalammin museon näyttelyt, Karjalan Lennoston valaviikonvaihe, Tervon luontokuvanäyttely, yhdeksäsluokkien ”hauska esitys”, vanhojen tanssit, ”luokkalaisten näyttely” sekä Rautalammin talkoopäivä.

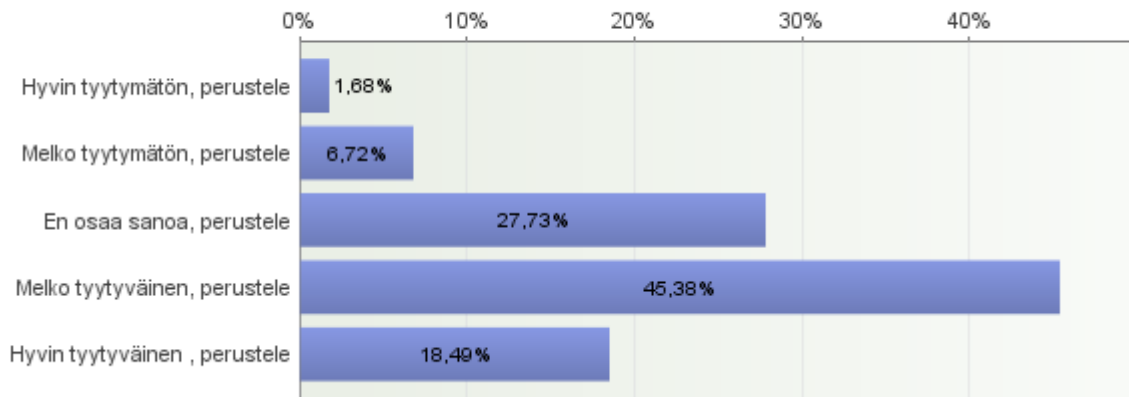
Useita kiinnostavia kulttuurikokemuksia maininneiden avovastauksissa yleisön lemmikki olivat konsertit ja teatteri, joista molemmat mainittiin 18 kertaa. Aiemmin nimeltä mainittujen konserttien lisäksi erityisen mieliin painuneina elämyksinä mainittiin Pekka Jalkasen Kansallispuistoteoksen kantaesitys ja juhlakonsertti kirkossa, Nuapurin rockillat (mm. Merlin ja muut), Iisrokki, Marianpäivän konsertti kirkossa sekä Romina Bianco & Tango del Norte -argentiinalaisen tangon konsertti kirjaston Kivijalassa. Teatteriesityksistä Satula-teatterin esitykset mainittiin erikseen 11 kertaa ja myös Tarinateatteritapaamista Suonenjoella kiitettiin erikseen. Kolmanneksi eniten mieliin olivat jääneet kirjaston ja museon näyttelyt ja niiden avajaiset. Lisäksi kiinnostavimpina kulttuurikokemuksina mainittiin Luovaa voimaa luonnosta-hankkeen Kerkonkosken työpajat ja iltamat, Raittisoittokilpailu Pestuumarkkinoilla, runo- ja musiikkiesitys museolla, Runon ja Laulun Rautalampi-tapahtuma ja kesäasukastreffit, Kalajan kävely, kyläkävely Rautalammin kirkonkylällä, yhteislaulutilaisuudet, Rogo, yönuokku, Suonenjoen Mansikkakarnevaalit, Teatteri Lumon esitykset Suonenjoella sekä elokuvista nimeltä The Walker True Story ja Agentti 007.

Tyytyväisyys kuntien kulttuuritarjontaan

Aikuisten kulttuurikyselyyn vastanneista 64 % (76) oli melko tai hyvin tyytyväisiä kotikuntansa kulttuuri- ja taidetarjontaan. Hyvin tai melko tyytymättömiä oli 8 % (10) vastaajista. Rungas neljännes ei osannut määrittellä tyytyväisyyttään.

Kuvio 5. Kuinka tyytyväisiä aikuiset ovat kotikuntansa kulttuuri- ja taidetarjontaan?

Vastaajien määrä: 119

Rautalampilaiset olivat hieman muita sisäsavolaisia tyytyväisempiä kotikuntansa kulttuuritarjontaan, vaikka erot olivat pieniä. Suonenjokelaisista melko tai hyvin tyytyväisiä oli 55 %, vesantolaisista 60 % ja tervolaisista 61 %. Hyvin tai melko tyytymättömiä suonenjokelaisista oli 17 %, vesantolaisista ja tervolaisissa hyvin tyytymättömiä ei ollut ollenkaan, mutta melko tyytymättömiä vesantolaisissa 23 % ja tervolaisissa 12 %.

Kulttuuritarjontaan melko (8) tai hyvin tyytymättömät (2) pitivät tarjontaa ennen kaikkea liian vähäisenä. Puutteita nähtiin erityisesti nuorille suunnatussa tarjonnassa, mutta jonkun mielestä myöskään ”vanhemmille henkilöille ei ole kohdistettu mitään erityistä”.

Valtaosa rautalampilaisista vastaajista on melko tyytyväinen (54) oman paikkakunnan kulttuuri- ja taidetarjontaan ja piti tarjontaan määrää sopivana. Seitsemän vastaajaa toi esille, että kunnan kokoon nähden tarjontaa on kohtuullisesti. Viisi vastaajaa toivoi, että nuorille tarjontaa olisi enemmän. Teatteria toivottiin useammalle kohderyhmälle ja ”aina enemmän menisi varsinkin musiikki-tarjontaa”. Alle on koottu muita esitettyjä näkemyksiä.

Aika vilkasta ja monipuolista on, ja yleensä porukat myös lähtevät mukaan. Ehkä nuortenkulttuuria voisi olla enemmän.

Tapahtumia kyllä järjestetään, kunhan ihmiset vain muistavat osallistua.

Pieni kunta, kaikissa tapahtumissa häärii samat tekijät - annetaan heidän myös ”urheilla” tarjontaa riittävästi.

Kunhan vain hyväksytään tapahtumien kehittäminen.

Paljon tapahtumia, tosin samoja esiintyjiä paljon eikä aivan minun mieleistäni - mutta lähialueilta löytyy hienoa ja monipuolista tarjontaa, kun vain saa kyydit järjestettyä.

Hyvin tyytyväisiä oman paikkakunnan kulttuuritoimintaan oli 22 rautalampilaista aikuisille suunnattuun kulttuurikyselyyn vastannutta. He kiittivät sekä tarjontaan määrää että monipuolisuutta.

Monipuolista pienen kunnan resurssit huomioiden.

Virkeää ja monipuolista tarjontaa

Paljon on tarjontaa, ehkä jo hivenen liikaakin, paitsi vanhuksille!!

Tapahtumia on enemmän kuin mihin ehtii osallistua

Olemme asuneet Rautalammilla vasta vähän aikaa, joten emme ole kerinneet tapahtumiin vielä paljoa osallistua, mutta vaikuttaa siltä, että Sisä-Savossa on paljon tarjontaa ja mahdollisuuksia eri ikäisille.

Paljon on tapahtumaa pienellä paikkakunnalla. Jotain kehitettävää kuten nuorison ikärajattomat keikat ja vanhusten yhteiset tapahtumat.

Jokaiselle jotakin, paitsi kesäteatteri.

Kulttuuritarjonnan puutteet

Aikuisten kulttuurikyselyn vastaajista 39 prosenttia (45) rautalampilaista vastaajista oli sitä mieltä, että oman kunnan kulttuuritarjonnassa ei ole mitään ongelmia tai puutteita.

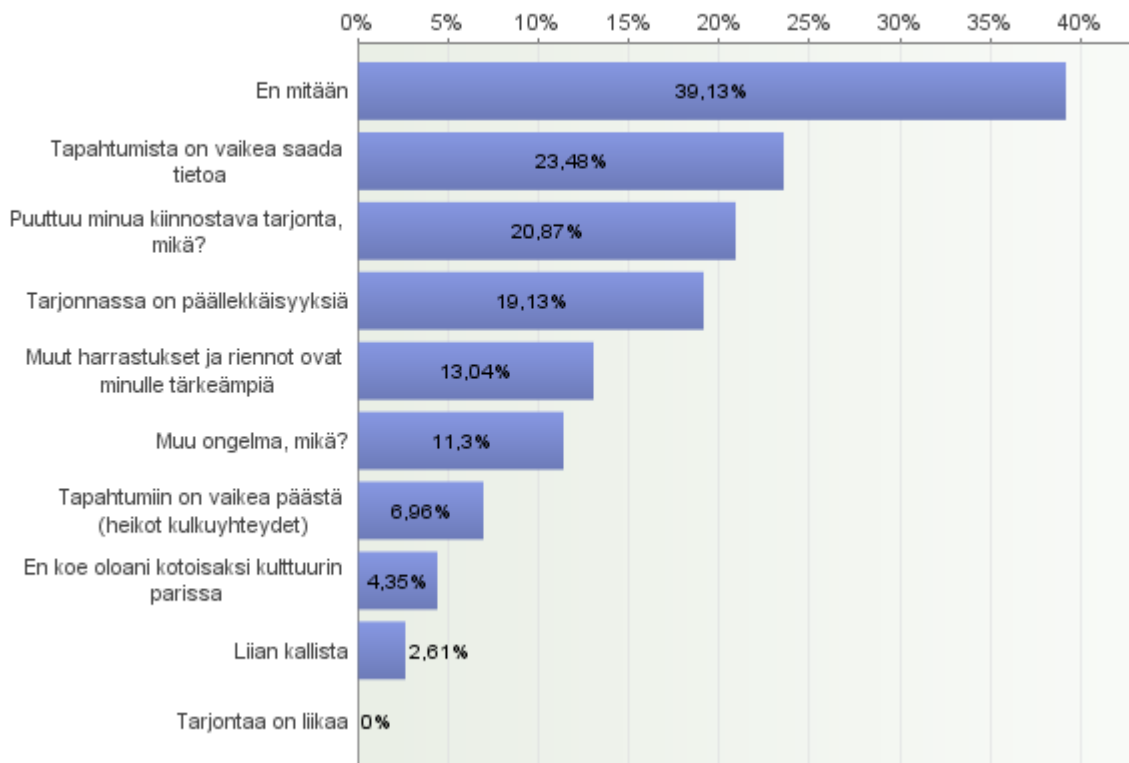
Suurimpana ongelmana (23 % eli 27 vastaajaa) pidettiin sitä, että tapahtumista on vaikea saada tietoa. Sama ongelma vaivaa myös muualla Sisä-Savossa Vesantoa lukuun ottamatta.

Tiedotus myöhässä, aina on jo sopinut muuta.

Tiedot järjestettävistä tapahtumista hajallaan ja täytyy keskittyä etsimään tietoa eri kuntien tapahtumakalentereista, lehdistä ym.

Kuvio 6. Mitä puutteita koet oman paikkakuntasi kulttuuritarjonnassa? (aikuisten kulttuurikysely)

Vastaajien määrä: 115

Kulttuuritarjonnan toiseksi suurin ongelma (20 % eli 24 vastaajaa) oli kiinnostavan kulttuuritarjonnan puute. Ennen kaikkea toivottiin (6) lisää nuorille suunnattuja keikkoja sekä myös ikärajattomia keikkoja lapsille. Muina puutteina nimettiin kirjallisuuspiirit, teatteri, karaokekerho, elokuvat, tanssi, jazz- ja uusi kansanmusiikki.

19 %:n (22) mielestä tarjonnassa on päällekkäisyyksiä ja 13 %:lle (15) muut harrastukset ovat kulttuuria tärkeämpiä. Muina ongelmina pidettiin sitä, että konserttikeikat alkavat liian myöhään ja tarjonta on ”suunnattu paljolti eläkeläisille”. Joku totesi, että paikkakunnalla on paljon musiikin harrastajia, joita ei kuule missään. Vaikean pääsyn tapahtumiin ongelmaksi nimesi 7 % (8) vastaajista. 4 % (5) ei tuntenut oloaan kotoisaksi kulttuurin parissa ja kolmelle kulttuuritarjonta oli liian kallista. Kukaan ei kritisoinut liiallista kulttuuritarjonnan määrää.

Kulttuuritiedottaminen vaatii monen välineen käyttöä

Kulttuuritarjonnasta haetaan tietoa lukuisista eri lähteistä. Kulttuurikyselyssä tiedusteltiin eri tietolähteiden tärkeysjärjestystä vastaajille. Silti hyvin monet päättivät olla vastaamatta numerojärjestyksellä, vaan vastasivat rastittamalla useita tiedotuskanavia itselleen tärkeiksi. Kysymyksellä tavoiteltiin tietoa siitä, mikä on kunkin paikkakunnan tärkein kulttuuritiedottamisen väline, mutta täysin selkeää vastausta tähän ei tämän kyselyn perusteella löytynyt. Voidaan todeta vain, että eri ihmiset näkevät eri kanavat itselleen kaikkein tärkeimmäksi.

Tapahtumista tiedottajan kannalta haasteellista on se, että esitetyistä 12 sisäsavolaisesta tiedotuskanavavaihtoehdosta kymmenen olivat jollekin osalle rautalampilaisvastaajista kaikkein tärkeimpiä tiedonsaantikanavia, joista he hakivat tietoa kulttuurista. Vain Tervon ja Vesannon kuntatiedotteita ei pidetty kaikkein tärkeimpinä kulttuuritiedon välityksen kanavina rautalampilaisvastaajien mielestä.

Eniten aikuisvastaajista etsi tietoa kulttuuritapahtumista Paikallislehti Sisä-Savosta, joka ilmestyy kahdesti viikossa. Kuitenkin myös kerran kuussa ilmestyvän Rautalampi-lehden asema kulttuuritiedon välittäjänä on Rautalammin hyvin vahva ja monelle tärkein kulttuuritiedon välittäjä ja myös Uusi Savo sai mainintoja tärkeimpänä tiedonhakukanavana.

Lehtien jälkeen rautalampilaiset hakivat eniten kulttuuritietoa facebook-sivuilta. Tärkeimpinä facebook-sivuina kulttuuritiedon kannalta olivat Rautalampi-tapahtumat ja Rautalampi vorummi, mutta jollekin myös Rautalammin vapaa-ajan asukkaat -sivu.

Perinteiset ilmoitustaulujen mainokset ovat rautalampilaisille vastaajille myös hyvin tärkeitä. Yleisiä, kauppojen ja kirjaston ilmoitustauluja luettiin kaikkia ahkerasti.

Ilmoitustaulujen jälkeen seuraavaksi eniten tietoa haettiin Rautalammin kunnan internet-tapahtumakalenterista ja sen jälkeen ystäviltä ja tuttavilta. Rautalampi-lehden sähköinen tapahtumakalenteri oli lähes yhtä suosittu kuin kunnan tapahtumakalenteri. Lähes yhtä moni etsi tietoa kulttuurista ensi sijassa Sisä-Savon lehden tapahtumakalenterista internetistä.

Vastaajilta kysyttiin myös, tulisiko heidän mielestään jotain tiedotuskanavaa painottaa nykyistä enemmän kulttuuritapahtumista tiedottaessa. Myös tässä näkyi tiedonvälitykseen kohdistuvat moninaiset toiveet.

Ymmärrän, että sosiaalisen median kautta tiedottaminen on nykypäivänä välttämätöntä, mutta samalla harmittaa kovasti se, ettei useinkaan jakseta lisäksi panostaa mainontaan internetin ulkopuolella. Osasta tapahtumia ei ilmoiteta esimerkiksi kauppojen seinillä tai mainostauluilla ollenkaan - mistä internetiä vähän tai ollenkaan käyttävät sitten saavat tietää tapahtumista? Tämä jätetään toisinaan huomioimatta, vaikka aina tulee olemaan ihmisiä, jotka haluavat käyttää internetiäkin mahdollisimman vähän ja suunnittelevat menonsa mielellään ihan paperisten mainosten ja julisteiden avulla.

Yle-Radio Savo, jota ehkä varsinkin vanhempi väki kuuntelee.

Lehdet/ilmoitukset tavoittavat kaikenikäisiä!

Yhdistäkää Rautalammin kunnan ja Rautalampilehden tapahtumakalenterit - kunnan nettisivuilta myös muiden paikkakuntien ihmiset yleensä tarkistavat tapahtumatiedot.

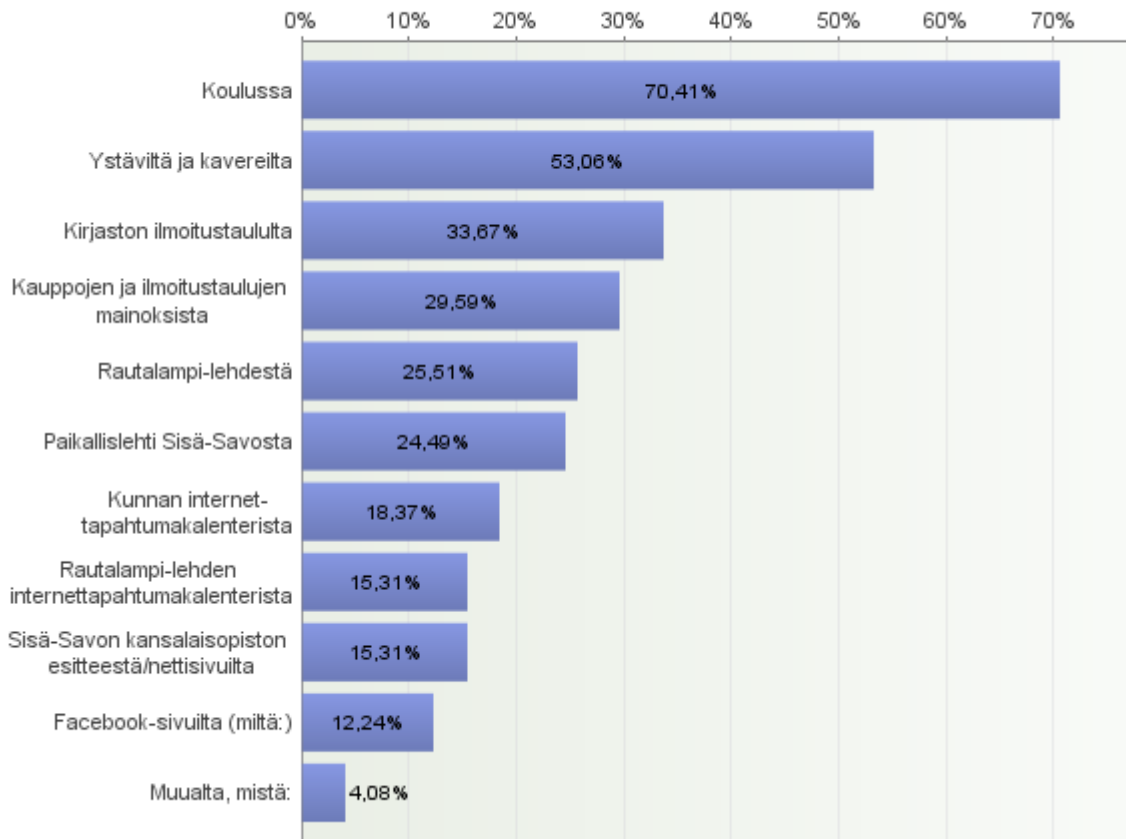
Pitäisi olla yksi varma paikka, sillä lehdet ilmestyvät tosi epäsäännöllisesti. Sosiaaliset mediat vain sekoittavat asiat. Vanha kunnan ilmoitustaulu kunniaan ja hyvälle paikalle ja selkeästi vastuutettuna muodostuu luotettavaksi.

Facebook, Instagram.

Myös koululaisille suunnatussa kyselyssä kysyttiin, mitä kautta he haluaisivat tietoa kulttuurin harrastusmahdollisuuksista ja kulttuuritapahtumista. Koulun merkitys on ratkaisevin nuorten kulttuuria koskevan tiedonsaannin kannalta, sillä peräti 70 % (69) toivoi tietoa kulttuurin harrastusmahdollisuuksista ja kulttuuritapahtumista nimenomaan koulusta. Ystävien ja kavereiden merkitys on niin ikään erittäin keskeinen, sillä 53 % (52) toivoi tietoa heiltä. Näiden jälkeen nuoret haluavat tietoa internet-aikakaudellakin kirjaston ja kauppojen ja muiden ilmoitustaulujen mainoksista (30-34 % eli 29-33), Rautalampi-lehdestä (26 % eli 25) ja Paikallislehti Sisä-Savosta (24 % eli 24). Rautalammin kunnan internet-tapahtumakalenterista tietoa kulttuurista hakee 18 % (18) ja Rautalampi-lehden tapahtumakalenterista 15 % (15) vastaajista. Myös kansalaisopiston esitteestä tai nettisivuilta tietoa hakee 15 % (15) nuorista rautalampilaisvastaajista. Facebookin merkitys koululaisvastaajien tiedonsaantikanava oli kyselyn mukaan vain 12 %:n (12) luokkaa. Siellä tietoa haettiin ainakin Rautalampi-voorumista ja Rautalammin kunnan nuorisotoimen facebook-sivuilta.

Kuvio 7: Mitä kautta koululaiset haluaisivat saada tietoa kulttuurin harrastusmahdollisuuksista ja kulttuuritapahtumista?

Vastaajien määrä: 98

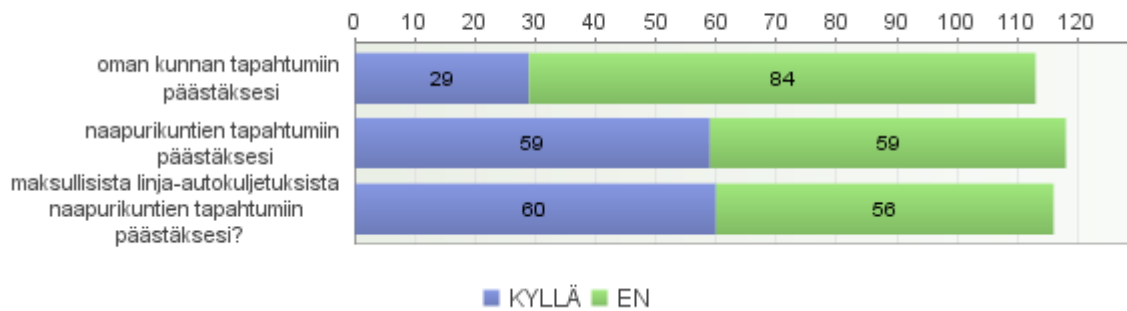

Kimppakyytejä ja tilausajoja kulkuongelman ratkaisuksi

Kimppakyydit herättivät kiinnostusta vastaajissa. Erityisesti toivottiin linja-autokuljetuksia ja kimp-pakyytejä naapurikuntiin. 50 % (59) vastaajista oli kiinnostunut kimp-pakyydeistä naapurikuntien tapahtumiin päästäkseen ja 52 % (60) maksullisista linja-autokuljetuksista naapurikuntien tapahtumiin päästäkseen. Aiemmin tässä kyselyssä tosin todettiin, että kulkemisen koki ongelmalliseksi vain 7 % vastaajista, mikä selittää sen, miksi järjestettyihin kyydityksiin ei usein näistä tuloksista huolimatta aina ole riittänyt osallistujia.

Kuvio 8. Olisitko kiinnostunut osallistumaan kimp-pakyytiin tai muuhun vastaavaan kuljetukseen kulttuurita-pahtumiin päästäksesi?

Vastaajien määrä: 122

Kyselyn tulos herättääkin pohtimaan kimppakyydin eri mahdollisuuksien pohtimiseen. Järjestämistavaksi vastaajat ehdottivat esim. tekstiviestirinkien perustamista, kimppataksien käyttöä, kyläkoh- taisia kyyditysrinkejä jne.

Arjen tapahtumat alkavat yleensä vähän liian aikaisin, että ehtisi käydä töiden jälkeen kotona, joten hankala käyttää tai tarjota kimppakyytiä, vaan joutuu kulkemaan omalla kyydillä. Maksulliset retket kyllä kiinnostavat vapaapäivinä, koska joskus oman parkkipaikka hankala löytää ja porukalla on mukava matkustaa tapahtumiin. Ja tapahtumia voisi järjestää myös sivukylillä, koska hyviä tiloja tapahtumille löytyy joka kunnasta myös keskustan ulkopuolelta. Vierailevat teatterit hyvä esimerkki.

Esim. yksi oma facebook-sivu erilaisille kulttuuritapahtumille? Sinne voisi koota tietoa eri kulttuuritapahtumista. Samoilla sivuilla voisi olla vaikka paikka, jossa ihmiset voivat tarvittaessa sopia kimppakyydeistä, jos "virallisia kuljetuksia" ei olisikaan aina järjestettynä.

Ehkä kimppataksi olisi luontevin? Siihen mahtuisi 6 - 8 ihmistä, ja kuljettaja olisi ammattilainen. Toisi ehkä sellaista "juhlan" tuntuakin - ja rahaa paikalliselle yrittäjälle - tosin kyytiläiset tuskin mahdollomia olisivat valmiita maksamaan.

Porukkakyytejä syntyy kyllä spontaanisti, kun on hyvä tarjonta jossain. Ajattelen näin, koska porukkakyydeillä ollaan päästy kauemmaksikin.

Vanhusten kuljetuksista tapahtumiin olen huolissani!

Isoihin tapahtumiin, kuten Mansikkakarnevaalit, voisi olla sivukyliltä yhteiskuljetus. Silloin tulisi vähemmän liikenneuhkia.

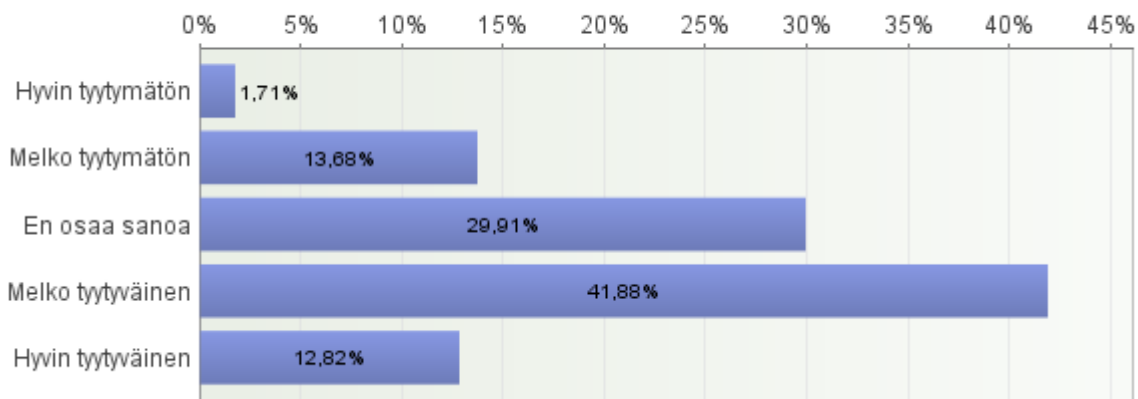
Vapaaehtoisrinki, kulttuurikaveri-kuljettaja.

Aikuisten tyytyväisyys kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksiin

Kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksiin omassa kotikunnassaan Sisä-Savossa oli melko tai hyvin tyytyväisiä 59 % aikuisten kulttuurikyselyyn vastanneista. Melko tai hyvin tyytymättömiä oli 12 %. Lähes kolmannes ei osannut arvioida tilannetta. Kulttuurin ammatillisista oli 71 % tyytyväisiä harrastusmahdollisuuksiin ja 14 % tyytymättömiä.

Kaavio 8. Kuinka tyytyväinen olet kulttuuri- ja taideharrastusmahdollisuuksiin kotikunnassasi?

Vastaajien määrä: 117

Rautalampilaisista hyvin tai melko tyytyväisiä kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksiin kotikunnassaan oli 55 % (64), hyvin tai melko tyytymättömiä 15 % (18) ja 30 % (35) ei osannut sanoa.

Rautalampilaiset toivoivat useammassa vastauksessa öljyvärimaalauksen, kuvanveiston, ympäristötaiteen ja teatteri/ilmalaisuuden kurseja tai kesäteatteria sekä tanssiryhmiä (show-tanssia noin 30-vuotiaille, improvisaatiotanssia ja balettia). Parissa vastauksessa teatteriryhmää toivottiin erityisesti Kerkonkoskelle. Lisäksi toivottiin bändikerhoa aikuisille, valokuvauskursseja, keramiikka-/posliinimaalauskerhoa, kotiseututietoa ja harmonikansäestyssoittoa.

Kerkonkoskelle olisi kiva saada teatteriryhmä, joka tekisi pienimuotoisia esityksiä. Se toisi virtaa ja yhteisöllisyyttä lisää kylälle.

Kädentaitojen harrastusmahdollisuudet ovat pienentyneet.

Musiikin puolella sellainen kurssi tai vastaava, jossa ei keskitytä yhteen soittimiin. Varsinkin lapsille ”kokeile ja löydä oma soittimesi” –tyyppinen kurssi olisi mielestäni hyvä.

Tuntuu sille, että jokaisessa piirissä on oma ydinjoukko ja siihen on vaikea päästä mukaan. Tuntee itsensä ulkopuoliseksi.

Kuvataidetta monipuolisemmin; eri lajeja ja eri aikoina (sekä periodeittain että viikonloppukursseja enemmän ja myös talviaikaan, jolloin enemmän aikaa kuin kesällä).

Harjoitustilaselvitys tehtävä. Missä kaikkialla pienet porukat voi harjoitella ja voisiko kunta tukea tätä toimintaa. Kaikilla ei ole mahdollisuutta noihin EU-hankerumbiin.

Kirjasto järjesti ennen kirjailijavierailuja, mutta niissä en ole käynyt kotikunnassani aikoihin. Kirjallisuuspiiri voisi olla mielenkiintoinen, mutta en tiedä pysyisinkö kuitenkaan osallistumaan haasteellisten työaikojen takia.

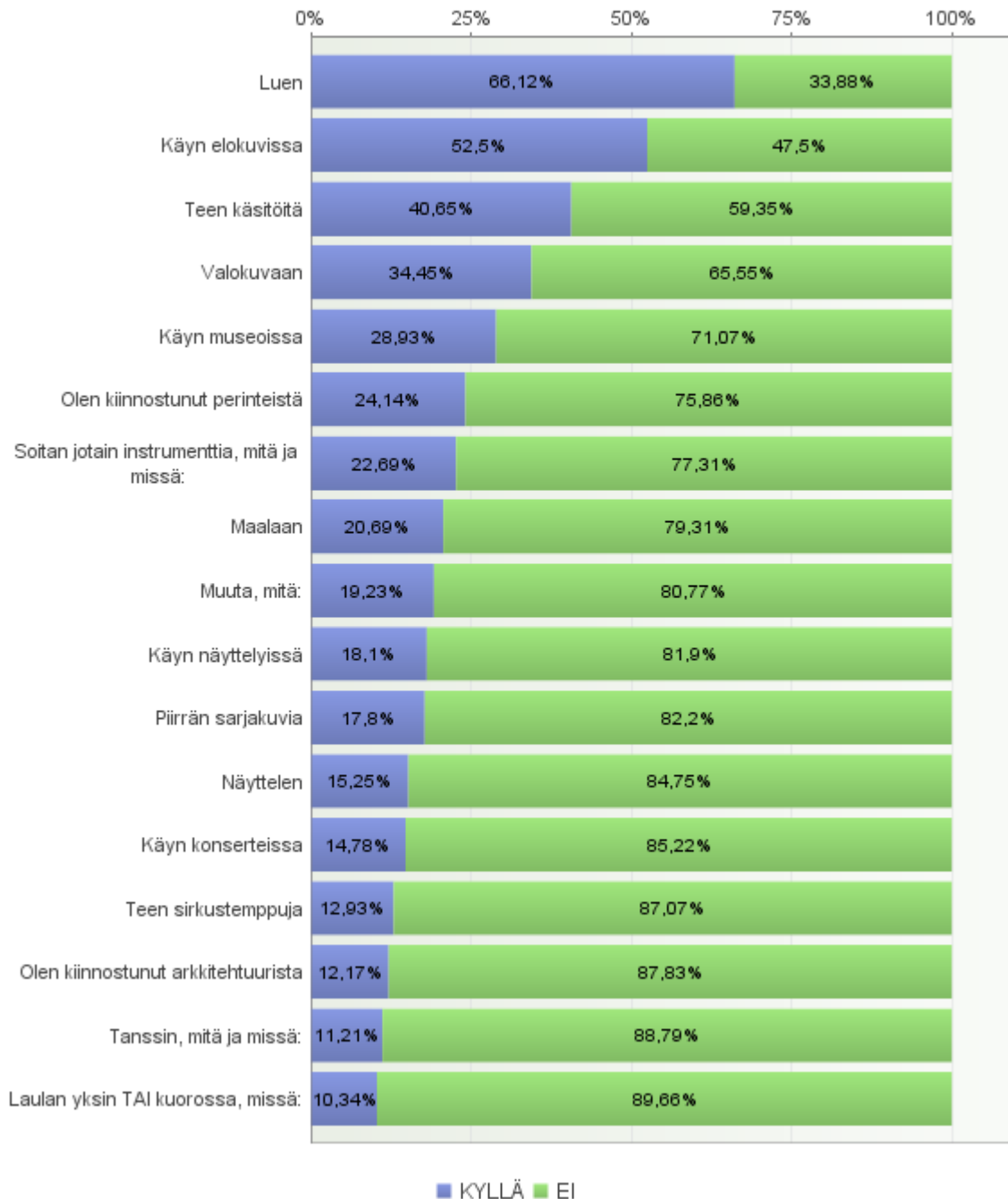
Lapset ja nuoret kulttuurin harrastajina

Kouluikäisiltä vastaajilta kysyttiin, oliko heillä joku kulttuuriharrastus. Vastaajilla (N=244) oli annettu 16 vastausvaihtoehtoa ja lisäksi mahdollisuus kertoa jostain muusta kulttuuriharrastuksestaan. Kysymykseen vastaajista 98 %:lla oli viittä lukuun ottamatta joku kulttuuriharrastus. Toisin

kuin aikuiset, moni lapsista ja nuorista harrasti kyselyn perusteella vain yhtä tai kahta kulttuurin la-
jia.

Kuvio 9. Onko sinulla joku kulttuuriharrastus?

Vastaajien määrä: 122

Ehdottomasti suosituin nuorten kulttuuriharrastus Rautalammilla - samoin kuin Vesannolla ja Ter-
vossa - oli lukeminen (66 % vastaajista eli 80 koululaista). Toiseksi suosituinta oli elokuvissa käymi-
nen (49 % eli 63 vastaajaa). Käsitöitä harrastettiin kolmanneksi eniten (40 % eli 50 vastaajaa). Myös
valokuvaus (34 % eli 41 vastaajaa) ja museoissa käyminen (29 % eli 35 vastaajaa) olivat suosittuja
harrastuksia. 28 oppilasta kertoi olevansa kiinnostunut perinteistä. Soittamista (27) ja maalaamista
(24) harrasti runsas 1/5 osa vastaajista. Näyttelyissä kävi ja sarjakuvia piirsi 18 % (21) rautalampilai-
sista koululaisvastaajista. Näyttelemistä (18) ja konserteissa käymistä (17) harrasti 15 % vastaajista.
Sirkustemppeja teki 15 vastaajaa ja arkkitehtuurista oli kiinnostunut 14 vastaajaa. Tanssia harrasti
13 koululaisvastaajaa ja laulamista vain 12 rautalampilaista vastaajaa.

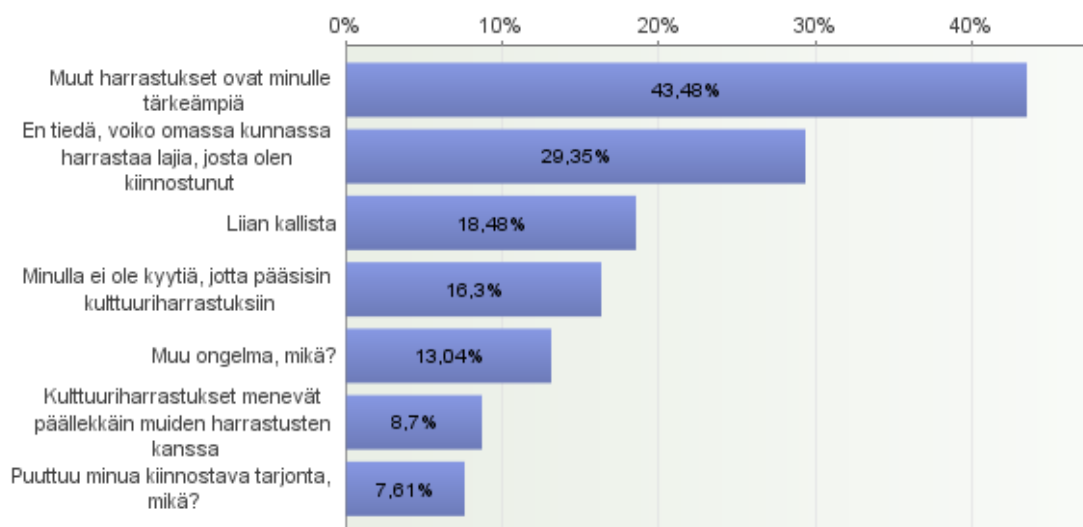
Kyselyn perusteella monet nuorista harrastavat kulttuuria omaehtoisesti kotona. Esimerkiksi laula-
mista, tanssimista ja maalaamista kerrottiin harrastettavan useimmiten yksin kotona.

Koululaisilta kysyttiin, mitä taiteenala he haluaisivat harrastaa, mutta eivät jostain syystä pysty.
Tähän kysymykseen vastasi 46 rautalampilaista oppilasta. Oppilaista kahdeksan haluaisi maalata,
piirtää tai harrastaa ”räiskintämaalausta”. Tilojen ja tarvikkeiden puute oli näiden harrastamisesta
haaveilevan esteenä. Laulamista haaveili neljä, joista kaksi totesi, ettei aika enää siihen riitä.
Kaksi kaipasi näytelmäryhmää. Kaksi haaveili tanssiharrastuksen aloittamisesta, mutta kärsi kytyi-
ongelmista. Aikapula esti rumpujen soiton harrastuksen. Yksi haluaisi soittaa pianoa, mutta soitin
puuttui. Kitaraharrastuksen esti kalliit kustannukset. Lisäksi haaveiden harrastuksena mainittiin
myös käsityöt, nukketeatteri, kirjan kirjoittaminen, sirkus ja elektronisen musiikin tekeminen,
mutta siihen tarvittaisiin miksauspyytä.

Kulttuuria harrastamattomilta nuorilta kysyttiin myös syytä siihen, miksi kulttuuri ei kiinnosta. Ylei-
sin vastaus (40) oli, että muut harrastukset olivat kulttuuriharrastuksia tärkeämpiä. Huomiota he-
rättää se, että noin kolmannes (27) ei ollut varma, voiko omassa kunnassa harrastaa lajia, josta oli
kiinnostunut. Vajaalle viidennekselle (17) nuorista vastaajista kulttuuriharrastusten hinta oli liian
kallis ja 16 % kärsi kytyiongelmissa. Muuna ongelmana moni nimesivät usein sen, ettei asia vain
kiinnosta heitä.

Kuvio 10. Jos et harrasta kulttuuria, miksi et?

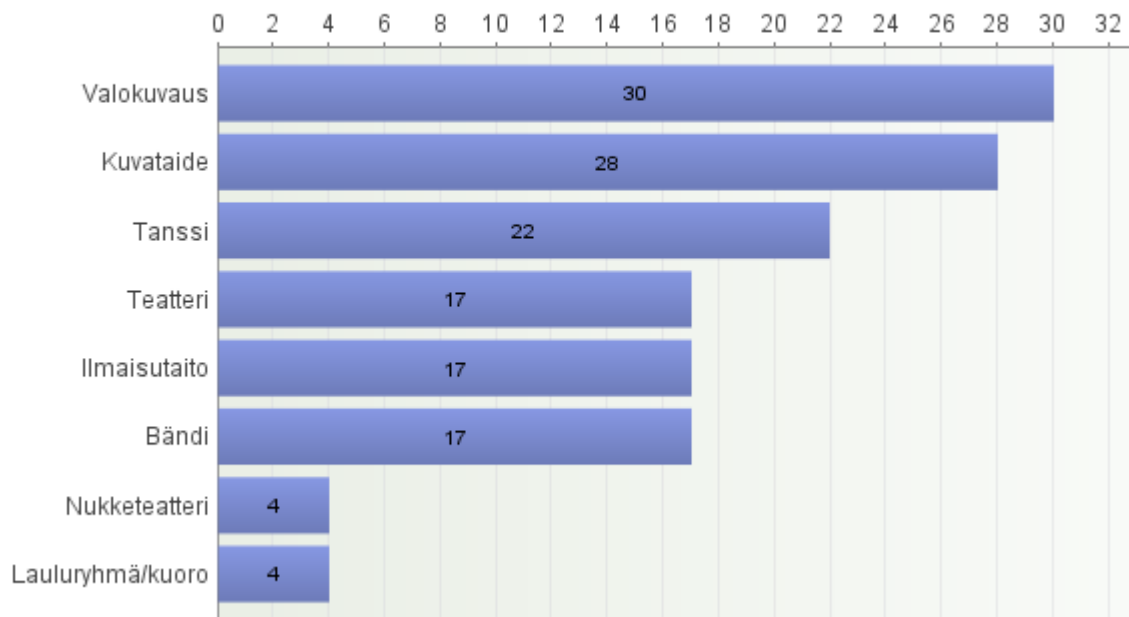
Vastaajien määrä: 92

Koululaiset olivat kiinnostuneita kulttuurialan kerhoista koulupäivän jälkeen. Eniten vastaajia kiinnostivat valokuvauksen, kuvataiteen ja tanssin kerhot. Myös teatteri, ilmaisutaito ja bändikerhottominta tuntuivat rautalampilaisista koululaisista hyvin kiinnostavilta.

Kuvio 11. Olisitko kiinnostunut jostain kulttuurialan kerhosta koulupäivän jälkeen?

Vastaajien määrä: 76

Puutteita kulttuuritiloissa

Aikuisilta vastaajilta kysyttiin kulttuuritiloihin liittyviä puutteita ja toiveita. Rautalammilla kysymyksen vastanneista (N=38) kuusitoista kertoi erilaisista tiloja koskevista puutteista.

Rautalammin puutteena ovat akustiikaltaan ja ilmanvaihdon riittävyyden kannalta hyvät tilat musiikin harrastamiseen. Äänentoisto-ongelmista mainittiin Matti Lohen koululla ja kirjaston Kivijalassa.

Joku vastaajista pohti, mistä löytyisi kulttuuritoiminnalle selkeä ”koti”, jossa olisi esiintymislava/katsomo isompia teatteri- ja konserttiesityksiä varten. Työväentalon remonttia pidettiin mahdollisena ratkaisuna ongelmaan tai toisaalta kirjaston Kivijalkaa pidettiin tilana, johon sisältyy paljon myös vielä hyödyntämättömiä mahdollisuuksia ”kulttuuribaarista konsertteihin”.

Koulut ovat kouluja, ja palvelevat kyllä, mutta esimerkiksi kirjaston alakertaa voisi kehittää - siellähän on aivan mainio moneen soveltuva tila... Olisi ihanaa, jos uimarannan Mylly tai Meijeri voisivat olla kulttuurikäytössä, mutta niissä on yksityisomistus, en tiedä onko kukaan koskaan kysynyt. Taiteilijaresidenssi voisi tuoda eloa omalta osaltaan. Aivan huippu voisi olla ulkoilmaelokuva, vaikka uimalassa pimeänä mutta lämpimänä kesäyönä. Ja patsaita ja ympäristötaidetta olisi ihana saada enemmän. Siinä vanhan Osulan paikalla voisi olla patsaspuisto!

Ongelmana on kirjaston Kivijalan lattia ja Työväentalon salin viihtyisyys.

Kirjaston Kivijalka olisi toimiva keskikokoisille kulttuuritapahtumille, mutta se on keskeneräinen ja kulu-
nut, koska jatkuvasti väistötilana, vaikka erittäin kysytty koko ajan eri tapahtumiin (hyvä varustelutaso ja
muunneltavuus). Kunnan pitäisi satsata tilan kunnostamiseen! Työväentalo olisi hyvä suurempiin tilai-
suuksiin, mutta jostakin pitäisi saada rahaa näyttämön kunnostamiseen, pianoon ja AV-välineistöön.

Bändikämpä tuotiin myös parissa vastauksessa esille. Ongelmana nähtiin myös se, ettei Kerkon-
kosken kylällä ole kunnan kulttuuritiloja.

Bändikämpä on vajaahko ja ei ihmisten tiedossa, kuinka sitä saa käyttää.

Hyödyntämättömiä voimavaroja Sisä-Savon kulttuurielämässä

Kysymys hyödyntämättömistä voimavaroista Sisä-Savon kulttuurielämässä sai 88 henkilöä
kertomaan ajatuksiaan. Vastaajista rautalampilaisia oli 26. Hyödyntämättöminä voimavaroina
mainittiin rautalampilaisten vastauksissa usein nuoret.

Lasten ja nuorten taitoja kannattaisi hyödyntää enemmän, esim. koulujen juhlia ja esityksiä myös muulle
yleisölle, kuten vanhuksille, kyläläisille, laitoksiin, yrityksiin jne.

Nuorilta itseltään voisi kysellä ideoita, että mitä halutaan ja toivotaan. Ehkä mahdollisiin järjestelyihin
voisi heistä olla apua.

Nuoriso ja esimerkiksi Nuapuri.

Nuoriso ja nuorisotoimi (myös seurakuntien) mukaan useampaan tapahtumaan suunnittelemaan ja teke-
mään.

NUORET!

Monia hyödyntämättömiä kykyjä ja ryhmiä tunnistettiin myös.

On varmaan montakin hyödyntämätöntä tapausta, sellaisia, jotka eivät halua sitoutua kaikkeen, mutta
olisivat mukana jossain. Nyt kyllä puhun myös itsestäni.

Kyllillä on paljonkin osaamista musiikista, tanssista, taiteesta, miten nämä osaajat saadaan mukaan?

Harmonikkapiiri. Kansalaisopiston harmonikkapiiriä voisi käyttää enemmän Sisä-Savon kuntien
erilaisissa juhlatilaisuuksissa!! Ei tarvitsisi taitavien pappojen pelkästään luokahuoneessa soitella, iloa
ja taitoa olisi kyllä vara jakaa!

Huomioida pienet ryhmät, jotka haluaa esiintyä.

Uudet paikkakunnalle muuttaneet osaajat, esim. muusikot. Lapset ja nuoret järjestäjinä (järjestelyjä voisi
tehdä kouluajanakin).

Erilaisia vapaaehtoisvoimia voisi koota -> mukavaa kulttuuria, ei täydellisyys tavoittelua.

Rautalammin rockmuusikot ry.

Paikoista hyödyntämättä on monen vastaajan mielestä luonto sekä monia eri paikkoja.

Ehkä Rautalammin voisi kulttuurielämään saada jotain inspiraatiota myös luonnosta ja siihen liittyvistä
asioista. Kansallispuistokunnalle se olisi melko luonnollista.

Luonto, Etelä-Konneveden kansallispuisto, Rautalammin museo

Rautalammin suuri puukirkko, joka on nähtävyys sinänsä. Kirkkohan ei tietenkään ole ensisijaisesti konserttisali, mutta ehkä sielläkin olisi muutamana päivänä tilaa (paremmin kuin kaupungeissa) järjestää esim. tunnettujen artistien joulukonsertteja (tai muitakin ympäristöön sopivia). Viikonloppuiltana järjestetty konsertti toisi varmasti myös ulkopaikkakuntalaisia poikkeamaan kunnassa. (Istumapaikkoja on myös enemmän kuin jopa kaupungin kirkoissa.)

Luonnon suomat mahdollisuudet ovat täysin käyttämättä. Erilainen elämyksellisyys - oopperaa näkötorinista, disko torilla tai metsässä. Green care - ajattelu mukaan. Eli myös hyvinvointisektoria peliin. Yllätyksellisyttä. Ratsastusretki yhdistettynä vanhoihin tarinoin nuotion ääressä. Lapsille metsäseikkailuja.

Karjalainen kulttuuri murteineen ja tapoineen katoaa kohta; esim. Puroniemen ulkokatsomo kuntoon ja paikasta paitsi ortodoksinen, myös karjalainen kulttuurikeskus.

Rautalammin museo on tullut ihanalla tavalla ulos "kuorestaan" ja mahdollisuuksia on.

Sahalan riihi: erilainen tila esim. musiikki-iltamille.

Kerkonkosken kanavakylä ja Seurala soveltuvat hyvin myös kulttuuritapahtumien järjestämiseen.

Rautalammin työväentalo.

Luonnonpaikat kulttuurin tapahtuma-areenoina (Kalajanvuori, Hankavesi, uimalaitos Rautalammillalla esim. Suomi 100v. tapahtuma-areenana jne.)

Seurakunnilla hienot kirkot ja hautausmaat täynnä historiaa. Avoimien ovien päiviä kirkkoihin vaikka kaikille yhtä aikaa. Ortodoksiset kirkot kiinnostaisivat ihmisiä näin erityisesti.

Myös muita ideoita esitettiin:

Voisiko Rautalammin kulttuurinähtävyyksistä tehdä "Kulttuurikartan", jota voisi jakaa esim. museossa ja kirjastossa. Nettiversion voisi ladata omaan puhelimeen. Tällaisia paperikarttoja olen kaupungeissa nähnyt esim. eri käsityöryityksistä ja -liikkeistä. Karttaan voisi laittaa paikalliskulttuuriin liittyen eri tapahtumapaikkoja ja rakennuksia tarinoineen. Entä esim. opastettu kierros kirkossa, museosta järjestettynä tai muuten.

Vieraileva teatteriesitys Työväentalossa on ollut hyvä idea. Niitä voisi olla vaikka enemmänkin.

Pestuuperinne ja sen uudelleenmuokkaus nykypäivään.

Kulttuurin kehittämisen lähivuosien haasteet

Rautalammillalla vastaajien (N=35) mielestä kulttuurin kehittämisen kannalta tulevien vuosien tärkeimpänä asiana pidettiin nuoriin panostamista (13 vastaajaa). Nuorten ajatusten kuulemisen ohella yhtä tärkeänä pidettiin nuorten osallistamista kulttuurin tekemiseen, niin että "kulttuurin eri muodot tulisivat heille tutuksi jo pienestä pitäen ja lapsille ja nuorille annetaan mahdollisuus esiintyä!". Nuoriin tulisi kiinnittää enemmän huomiota vastaajien mielestä "jotta kunta pysyisi kiinnostavana ja houkuttelevana". Koulujen panosta kulttuuriin perehdyttäjänä alleviivattiin ja todettiin, että kun kulttuuri säilyy osana nuorten elämää, näin "saadaan uusi sukupolvi myös tulevien tilaisuuksien järjestäjäksi."

Lasten ja nuorten kulttuuriharrastusten lisääminen ja syventäminen.

Satulateatterin hyödyntäminen teatteriesityksissä vielä nykyistä enemmän/paremmin. Varmaan vanhat satulateatterilaisetkin haluaisivat tulla joskus muistelemaan vanhoja ja esittämään vanhoja esityksiä?

Tärkeänä tarjonnan kohteena pidettiin myös ikäihmisiä:

Kulttuuri kuuluu jokaiselle, miten vanhukset, laitoksissa asuvat saavat mahdollisuuden osallistua. Viedään esityksiä lähelle ihmisiä, eri paikkoihin.

Huolta rautalampilaiset kantavat aivan erityisesti museon säilymisestä ja myös kulttuuritoimen resurssien riittävydestä.

Varmistaa että työpanosta kulttuurin koordinointiin on edelleen tarjolla ja että museon toimintaedellytykset säilyvät laadukkaaseen ja ammattitaitoiseen toimintaan.

Yhteen hiileen puhaltaminen, yhdessä sovitellen eikä kaiken jättäminen yhden henkilön kannettavaksi ja päätettäväksi.

Museon tukeminen ja sen tulevaisuuden varmistaminen.

Kunnan kulttuuritoimella on liian vähän resursseja käytössään sekä toimintaan että yhdistysten ja taiteentekijöiden tukemiseen. Rautalammilla pitäisi olla kokopäiväinen kulttuurivastaava, joka saisi myös tarpeeksi tukea muilta toimijoilta.

Yhteistyön tekeminen eri tahojen – yhdistysten ja muiden toimijoiden välillä - oli myös monen mielestä lähivuosien kulttuurin kehittämisen tärkein tehtävä.

Ennakkoluuloton yhteistyö kunnan, seurakunnan ja yhdistysten välillä.

Kolmessa vastauksessa pohdittiin myös sitä, että nykyisten suurempien tapahtumien sisältöä pitäisi päästä kehittämään. Myös kesäteatteria kaivattiin useammassa vastauksessa. Kansallispuistomatkailejoiden kulttuuritarjonnan kehittäminen koettiin myös tärkeäksi.

Kansallispuistomatkailejoiden mielenkiinnon herättäminen korkeatasoisella ja omaleimaisella kulttuuritarjonnalla; ei välttämättä liian monia, vaan yhdessä tehden muutamia ainutlaatuisia kokonaisuuksia.

Rautalammilla osataan ideoida rohkeasti, mutta "maailman parasta" ei voi tehdä enempää kuin on rahkeita: tekijöitä ei ole tarpeeksi liian monen hankkeeseen.

Kunnan kulttuuritoimen, yhdistysten ja yksittäisten kulttuurintekijöiden yhteistyön tavoitteet Sisä-Savossa vuonna 2020

Kysymykseen siitä, miten kulttuuritoimijoiden yhteistyön kehittämisestä Sisä-Savon alueella vastasi 39 rautalampilaista. Heistä 22 peräänkuulutti yhteistyön kehittämistä ja lisäämistä.

Yhteisvoimin. Täytyy kartoittaa mitä ihmiset haluavat ja kaikin keinoin yhdistää voimavaroja ja järjestää sellaista tarjottavaa ihmisille.

Yhteistyötä koulun ja eri tahojen esim. seurakuntien kanssa.

Koordinointi kuntoon, että olisi mahdollisimman vähän päällekkäisyyksiä. Yhteistapahtumia. Vaikka lukumäärällisesti vähemmän, mutta poikkitaiteellisuutta lisää.

Entistä enemmän yhteistyötä ja koordinaatiota: yhteisiä suunnittelu-, tiedottamis- ja koulutustilaisuuksia enemmän ja säännöllisesti kulttuuritoimen, museon, kirjaston, seurakunnan, kansalaisopiston ja yhdistystoimijoiden kesken.

Osassa vastauksissa toivottiin monipuolisuutta niin tekijöihin, tapahtumapaikkoihin kuin tarjonnan painotuksiinkin.

Sillä tavalla, että samat ihmiset eivät joutuisi vastuuseen kaikesta, vaan vastuita jaettaisiin eri tahojen kesken.

Sekään ei ole hyvä, jos joka paikassa on samat ihmiset tekemässä, tulee kyllästyminen.

Kunta voisi osallistua enemmän myös sivukylillä toteutettaviin kulttuuritapahtumiin ja kylien omien kulttuuritilojen ylläpitoon.

Näiden kaikkien yhteistyö on varmasti voimavara, varsinkin pienissä kunnissa. Yhteistyö voisi näkyä esim. niin, että tapahtumia voisi järjestää esim. ennakkoluulottomasti erilaisissa paikoissa kuin totuttu, eli viedään tapahtuma ihmisten luo. Miksi esim. "klassista konserttia" ei voisi järjestää kesällä, vaikka luonnon helmassa. Itse ainakin saattaisin jalkautua helpommin tällaiseen erikoisempaan tilaisuuteen. Ehkä muidenkin kynnys saapua paikalle olisi pienempi.

Hyvä keino laajentaa tarjontaa on käyttää myös Sisä-Savon rajojen takana olevaa kulttuuritarjontaa. Luovaa voimaa luonnosta on tuonut Keski-Suomen henkilöitä tänne ja rajojen takaa löytyy hyvää tarjontaa mm. taidenäyttelyitä ihan säännöllisesti. Retki porukalla Galleria Käpyyn tai Ruusun galleriaankin voisi olla mukava tapahtuma tavata ihmisiä ja kokoontua yhteen vaihtamaan myös kuulumisia. Ei pidä unohtaa taidenautintojen ohessa tapahtuvaa muuta sosiaalista kanssakäymistä, koska nykyään ei nähdä naapureitakaan kovin usein, vaan tuijotellaan kukin ruutuja kotonamme.

Välillä tuntuu, että kulttuuritarjonta painottuu liikaa perinteeseen, eikä tarpeeksi panosteta nykykulttuuriin; lisäksi painotetaan samoja asioita kulttuurihistoriassa kuin 50 vuotta sitten - olisiko aika siirtyä vähän eteenpäin ja kehittää opastuksia ja ohjelmia nuoria ja varhaiskeski-ikäisiä kiinnostavammiksi?

Yhteisen tiedottamisen kehittämistä peräänkuulutettiin monessa vastauksessa.

Tapahtumien päällekkäisyys poistettava. ajassa oleva tiedotus kaikkien kesken ja enemmän yhteisprojekteja ja tapahtumia. joku yhteiskokoontuminen ja tulvan vuoden suunnittelu.

Yhteistyötä vähintään tiedottamisessa ettei ole päällekkäisiä tapahtumia yms, myös kuntarajojen yli.

Mutkattomasti niin, että tieto taitajista ja tapahtumista olisi esim. jaettavalla sähköisellä alustalla

Parissa vastauksessa toivottiin myös keskinäisen kateuden hautaamista.

Kulttuurin merkitys vastaajille

Kyselyn viimeisenä kysymyksenä vastaajia pyydettiin kuvailemaan omin sanoin, mikä merkitys kulttuurilla oli heille.

Koululaisille suunnattuun kyselyyn vastasivat kaikki kyselyyn osallistuneiden luokkien oppilaat. Näin ollen mukana oli paljon aikuisten kyselyä enemmän myös niitä, joille kulttuurilla ei ollut suurta merkitystä. Koululaiskyselyssä 70 rautalampilaislasta ja -nuorta kertoi, mikä merkitys kulttuurilla oli heille.

28 koululaisvastaajaa arvioi kulttuurin itselleen tärkeäksi, kiinnostavaksi, viihdyttäväksi,

rentouttavaksi tai mukavia kokemuksia tuovaksi.

Sillein aika tärkeä koska perheen kanssa käydään aina kaikkialla museoissa, konserteissa ja teatterissa.

Saan hyviä kokemuksia. saan hyvän mielen.

Aina kun soitan pianoa, rentoudun ja mietin kivoja asioita.

Harrastan kotona piirtämistä ja kustomointia ja ne on suht hauskaa ajanvietettä.

13:n vastaajan mielestä kulttuurilla oli heille jonkin verran merkitystä. 20 koululaisvastaajaa oli sitä mieltä, ettei kulttuurilla ollut heille mitään merkitystä. 12 sanoi, ettei tiedä mikä merkitys kulttuurilla heille oli.

Aikuisten kyselyssä tähän kysymykseen vastanneista 63 henkilöstä 20 luonnehti kulttuurin merkitystä itselleen hyvin suurena ja hyvin moni lähes elinehtona. Valtaosalle vastaajista kulttuuri oli tärkeä, virkistävä osa elämää. Vastaajista kuusi piti kulttuuria itselleen merkityksettömänä tai lähes merkityksettömänä.

Kulttuuri kasvattaa ja avartaa ja kulttuuritarjonnan tulisi olla jokaisen ihmisen saavutettavissa. Jos ei ole esimerkiksi taloudellisesti mahdollista matkustaa kulttuurin pariin kauemmas niin mitä laajemmin kulttuuria olisi tarjolla lähellä, sen parempi.

Voimavara. Saa tuulettaa tunteitaan ja olla samanhenkisten ihmisten kanssa.

Elämää rikastettavaa ja sielua sivistävää - älyllistä leifer touhua. Kulttuuri on kuin historia sillä erotuksella, että kulttuuria voi vielä muuttaa!

Lähellä sydäntäni. Kulttuuri rikastaa mieltä, ja mahdollisuuksia Rautalammilla on liian vähän.

Tavaton! Se antaa elinvoimaa kaikin tavoin ja rikastuttaa elämää.